

FINANSINSPEKTIONEN

Försäkringsbarometern

ANDRA HALVÅRET 2011

26 APRIL 2012

Solvenskvoterna minskade

Den svenska ekonomin utvecklades starkt fram till halvårsskiftet 2011, men påverkades därefter negativt av oron i omvärlden. De svaga tillväxtutsikterna i Europa smittade av sig på Sverige och medförde en avmattning under den senare delen av 2011. Den låga svenska statsskulden och starka offentliga finanser i kombination med en stabil banksektor innebar dock att svenska statsobligationer ansågs vara väldigt säkra och var därför högt efterfrågade. I takt med att statsskulden minskar sjunker dock utbudet av svenska statsobligationer, vilket tillsammans med den höga efterfrågan leder till fortsatt låga räntor under första delen av 2012.

Försäkringsbarometern återger den övergripande solvenssituationen i försäkringsföretag och tjänstepensionskassor vid årsskiftet 2011. De låga marknadsräntorna påverkar främst livförsäkringsföretag och tjänstepensionskassor negativt.

Inget försäkringsföretag rapporterade en solvenskvot under 1 per den 31 december 2011. Livförsäkringsföretagens solvenskvoter har dock minskat kraftigt jämfört med halvårsskiftet 2011. För skadeförsäkringsföretagen har solvenskvoterna legat relativt oförändrade jämfört med halvårsskiftet 2011.

Livförsäkringsföretagens krav på eget kapital i trafikljustet minskade under andra halvåret 2011 enligt Finansinspektionens stresstest över försäkringsföretag – trafikljustet. Kapitalbuffertarna gick också ned och totalt sett påverkades trafikljustvoterna negativt. För skadeförsäkringsföretagen minskade trafikljustvoterna något jämfört med halvårsskiftet. För denna grupp minskade kapitalbufferten marginellt medan kapitalkravet ökade något.

Till följd av utvecklingen på de finansiella marknaderna under sensomarmen och hösten begärde FI in extra månadsvis rapportering avseende solvensuppgifter under det andra halvåret 2011.

Bertil Sjöo
Biträdande
verksamhetsområdeschef
08-787 80 65
bertil.sjoo@fi.se

www.fi.se

INNEHÅLL

OM FÖRSÄKRINGSBAROMETERN	3
INLEDNING	4
SOLVENS	6
TRAFIKLJUS	7
SKADEFÖRSÄKRING	8
Solvens	8
Trafikljus	9
LIVFÖRSÄKRING	10
Solvens för alla livförsäkringsföretag	10
Trafikljuskvot för alla livförsäkringsföretag	11
Tjänstepensionskassor	12
Ömsesidiga livförsäkringsföretag	14
Övriga livförsäkringsföretag	16
DEFINITIONER	18
Finansiella risker	18
Försäkringsrisker	19

Om försäkringsbarometern

Försäkringsbarometern ges ut halvårsvis och baseras på den rapportering som försäkringsföretag under tillsyn är skyldiga att lämna till Finansinspektionen. Barometern beskriver utvecklingen av försäkringsföretagens finansiella styrka utifrån solvens- och trafikljusrapportering. Försäkringsförbundet publicerar "Försäkringsförbundets kvartalsstatistik" som redogör för omfattande och detaljerad statistik om försäkringsföretagen. I försäkringsbarometern inkluderas därför inte motsvarande uppgifter, utan barometern fokuserar på två områden som är centrala för tillsynen – solvens och trafikljus.

Solvens rapporteras i årsrapporten enligt FFFS 2008:21 för skadeförsäkringsföretag och enligt FFFS 2008:22 för livförsäkringsföretag och tjänstepensionskassor. Per den 31 december 2011 var det 56 skadeförsäkringsföretag, 10 tjänstepensionskassor och 28 livförsäkringsföretag som rapporterade solvens. (Alla skadeförsäkringsföretag, tjänstepensionskassor och livförsäkringsföretag som rapporterar solvens är inte med i urvalet i rapporten, endast de som finns representerade i varje period är inkluderade) Trafikljuset är ett underlag för tillsynen och baseras inte på någon föreskrift. I stort sett alla försäkringsföretag rapporterar kvartalsvis i trafikljuset. Trafikljusrapporteringen rapporterades per den 31 december 2011 av 190 företag, fördelat på 40 livförsäkringsföretag, varav 8 ömsesidiga, 11 tjänstepensionskassor, PPM samt 139 skadeförsäkringsföretag.

Försäkringsbarometern är uppdelad i två delar, skadeförsäkring (där AFA sjukförsäkringsaktiebolag har exkluderats på grund av sin speciella verksamhet) och livförsäkring.

All inrapporterad information om enskilda företag omfattas av sekretess.

Om försäkringsmarknaden

Försäkringsföretagen kan grovt indelas i skadeförsäkringsföretag och livförsäkringsföretag. För all försäkring gäller att premier betalas in i förskott och eventuella utbetalningar kommer senare. Det innebär att företagen får in pengar som investeras i olika typer av tillgångar. Dessa redovisas i företagets balansräkning på tillgångssidan. På skuldsidan redovisas framför allt företagets uppskattning av vilka framtida utbetalningar de kommer att göra på grund av de tecknade försäkringsavtalen. Både tillgångarnas sammansättning och strukturen på skulderna skiljer sig åt mellan skadeförsäkringsföretag och livförsäkringsföretag.

Skadeförsäkringsföretagen

Skadeförsäkringsföretagens produkter, Hem och villa, Företag och fastighet, Motorfordon och Tra-

fik och dylikt, karakteriseras av att försäkringsavtalen är ettåriga, och att skadeutbetalning oftast sker samma år eller några år efter det att skadan inträffat. Skadeförsäkringsföretagen investerar därför huvudsakligen premierna i tillgångar som är relativt likvida, såsom korta obligationer, men också till viss del i aktier för att få bättre avkastning. Skadeförsäkringsföretagen har även vissa produkter med utsträckt utbetalningstid, såsom ansvarsförsäkring och skadelivräntor, men dessa utgör normalt en mindre del. Värdet av företagens åtaganden ska normalt diskonteras med en marknadsränta, och det innebär att både företagens tillgångar och skulder är känsliga för förändringar på de finansiella marknaderna.

Livförsäkringsföretagen

I försäkringsbarometern har vi delat in livförsäkringsföretagen i tre grupper, tjänstepensionskassor, ömsesidiga livförsäkringsföretag samt övriga livförsäkringsföretag.

Tjänstepensionskassor är understödsföreningar som förmedlar tjänstepensionsförsäkring. De får inte lov att vända sig till kunder som inte är medlemmar i föreningen.

Ömsesidigt bedrivna livförsäkringsföretag utmärks av att allt överskott som uppkommer ska gå till försäkringstagarna. Dessa företag kan antingen vara ägda av försäkringstagarna (helt ömsesidiga) eller vara aktiebolag som ägs av någon annan än försäkringstagarna. De sistnämnda får inte dela ut vinst till ägaren och allt överskott ska även här gå till försäkringstagarna. Ömsesidigt bedrivna livförsäkringsföretag kan förmedla alla sorters livförsäkring.

I gruppen övriga livförsäkringsföretag ingår fond- och depåförsäkringsföretag där den största placeringsrisken bärs av försäkringstagarna; livriskföretag som liknar skadeförsäkring med ren riskrärelse som gruppliv- och sjukförsäkring samt vinstutdelande institut som driver försäkring med sparande med vinstintresse för ägarna.

Pensionsförsäkringar karakteriseras av både långa premieinbetalningstider och långa utbetalningstider. Företagen förvaltar pengarna i flera decennier. Dessutom utfästs i försäkringsavtalen nominella, kanske livsvariga, pensionsbelopp. För att kunna uppfylla dessa åtaganden placerar företagen normalt i långa obligationer men även i fastigheter och aktier för att åstadkomma högre avkastning. Värdet av både tillgångar och skulder är därför på kort sikt mycket känsliga för förändringar i de finansiella marknaderna. Livförsäkringsföretagen klarar normalt likviditeten genom inkommande premier.

Kontaktpersoner:

Bertil Sjöö
Biträdande avdelningschef
Försäkring och fond
08-787 80 65
bertil.sjoo@fi.se

Solvens:

Emma Ekbohm
Solvensexpert
08-787 81 51
emma.ekbohm@fi.se

Trafikljus:

Carolina Pettersson
Riskanalytiker
08-787 81 77
carolina.pettersson@fi.se

Inledning

Under det andra halvåret 2011 intensifierades och spreds den europeiska skuldkrisen till fler länder. Tillsammans med osäkerhet kring det amerikanska skuldtaket och sämre globala tillväxtutsikter innebar det en förstärkt oro på de finansiella marknaderna. Stockholmsbörsen liksom övriga börser i omvärlden, föll från redan låga nivåer i takt med att efterfrågan på riskfyllda tillgångar sjönk och ersattes av en stark efterfrågan på säkrare placeringar, såsom statsobligationer i stabila länder. Till följd av detta pressades bland annat svenska, amerikanska och tyska statsobligationsräntor ner till historiskt låga nivåer.

Tvivel om Italiens och Spaniens statsfinanser i kombination med svaga tillväxtutsikter ledde under året till finansieringssvårigheter för de båda länderna. Italiens och Spaniens stora statsskulder innebar, i förhållande till övriga skuldyngda euroländer, en omfattande osäkerhet på de finansiella marknaderna då EU:s gemensamma räddningsfonder inte bedömdes vara stora nog att hantera ett eventuellt behov av stödpaket till dessa länder. Då en stor andel av ländernas statspapper ägs av den redan svaga europeiska banksektorn drabbades även denna negativt av utvecklingen.

Utöver den statsfinansiella oron bidrog även politisk turbulens i Europa till osäkerhet. I juli enades euroområdet ledare om att förse Grekland med ett andra stödpaket, vilket i oktober kombinerades med ett löfte om en kontrollerad nedskrivning av landets statsskuld. I utbyte skulle Grekland vidta omfattande åtstramningsåtgärder. Dessa tuffa åtgärder blev dock för mycket för dåvarande premiärministern Papandreou som avgick i november. Som ersättare till hans regering tillträdde en interimregering ledd av teknokraten Lucas Papademos. Ett liknande regeringskifte ägde under samma period rum i Italien, där Silvio Berlusconi lämnade över makten till Mario Monti.

För att möta turbulensen i eurozonen agerade ECB dels genom stödköp av statsobligationer i de krisdrabbade länderna, dels genom finansieringsåtgärder till de europeiska bankerna. Dessa åtgärder i förening med en oväntat stark amerikansk ekonomi har bidragit till en stabilare utveckling på de finansiella marknaderna under december 2011 och inledningen av 2012. Stockholmsbörsen och de globala börserna har återhämtat sig och statspappersräntorna i de stabila länderna har stigit något. Räntorna är dock fortfarande på historiskt låga nivåer.

AVMATTNING I SVENSK EKONOMI

Den svenska ekonomin utvecklades starkt fram till det tredje kvartalet, men påverkades därefter negativt av oron i omvärlden. De svaga tillväxtutsikterna i Europa smittade av sig på Sverige via en lägre efterfrågan på svenska exportvaror. Det ledde tillsammans med en svag utveckling av inhemsk efterfrågan till en avmattning under det fjärde kvartalet. Den låga svenska statsskulden och starka offentliga finanser tillsammans med en internationellt sett stabil banksektor medför att svenska statsobligationer anses vara väldigt säkra och de är därför högt efterfrågade. I takt med att statsskulden minskar sjunker dock utbudet av svenska statsobligationer, vilket i kombination med den höga efterfrågan innebär fortsatt låga räntor.

För försäkringsföretag, och då främst livförsäkringsföretag och tjänste-

pensionskassor, medför låga räntor att den beräknade försäkringstekniska skulden ökar. Med de oroligheter som varit på de finansiella marknaderna under hösten med bland annat sämre utbud av säkrare räntebärande värdepapper med bra avkastning, fallande aktiekurser samt ökad kreditrisk har även kapitalbufferten påverkats negativt för vissa företag inom denna grupp.

Solvens

Solvensen mäter företagets förmåga att klara sina åtaganden till försäkringstagarna. Ett försäkringsföretag ska ha ett tillräckligt stort kapital, beräknad som en kapitalbas, för att kunna täcka eventuella framtida oförutsedda förluster.

Kapitalbasen ska minst uppgå till en beräknad erforderlig solvensmarginal¹, som beräknas utifrån verksamhetens art och omfattning. Med det avses att värdet på alla tillgångar med marginal ska överstiga värdet av de åtaganden som garanterats och villkorats i försäkringsavtalen. Om kapitalbasen för ett försäkringsföretag understiger den erforderliga solvensmarginalen ska Finansinspektionen ingripa.

Solvenskvoten är kapitalbasen dividerad med erforderlig solvensmarginal och är ett mått på vilken buffert försäkringsföretaget har för att kunna fullfölja sina åtaganden.

Kapitalbasen omfattar inbetalat aktie- eller garantikapital, övrigt eget kapital med avdrag för utdelning samt obeskattade reserver. Därutöver kan Finansinspektionen (FI) medge att andra poster, exempelvis förlagslån, får räknas in. De nu gällande reglerna om solvens framgår av försäkringsrörelselagen (2010:2043) och föreskrifter från FI. Dessa regler grundar sig på EG-direktiv.

---

¹ Den erforderliga solvensmarginalen måste minst uppgå till ett garantibelopp som är bestämt enligt lag.

Trafikljus

Trafikljuset är en viktig del av FI:s metodik för tillsynen över svenska försäkringsföretag. Trafikljuset mäter hur företagen klarar exponeringen mot finansiella risker och försäkringsrisker¹.

Syftet med trafikljuset är att FI i ett tidigt skede ska kunna identifiera de företag som tagit så stora risker att de inte med fullgod säkerhet kan uppfylla sina åtaganden gentemot kunderna. Om den beräknade bufferten inte bedöms som tillräcklig, gör FI en mer ingående tillsyn av både kvantitativt och kvalitativt slag.

I trafikljuset beräknas först en kapitalbuffert utifrån det verkliga värdet på både tillgångar och skulder. Därefter ger stresstester upphov till ett sammantaget hypotetiskt ”kapitalkrav”² som ställs på företaget. Den finansiella delen av stresstestet i trafikljuset mäter försäkringsföretagens känslighet för stora förändringar av priser på de finansiella marknaderna. Försäkringsriskerna stressas genom att förutsättningarna för de antaganden man gör vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna förändras. Företagen ska även ta med en ökning av sina driftskostnader i beräkningen.

Kapitalbufferten dividerad med kapitalkravet ger sedan den så kallade trafikljuskvoten. I diagrammen som presenteras i denna rapport är det respektive företagsgrupps sammanlagda kapitalbuffert och kapitalkrav som redovisas. Trafikljuskvoten i diagrammen är en medelkvot av de rapporterade företagens sammanlagda kapitalbuffert dividerat med deras sammanlagda kapitalkrav.

---

1 Se definitioner på sid 16–17 för alla risker som mäts i trafikljuset. För en komplett beskrivning av riskerna hänvisas till <http://www.fi.se/Rapportera/Trafikljuset/Anvisningar/>.

2 Kapitalkravet är inget formellt krav utan ett belopp som beräknas i trafikljusmodellen och används i tillsynssammanhang.

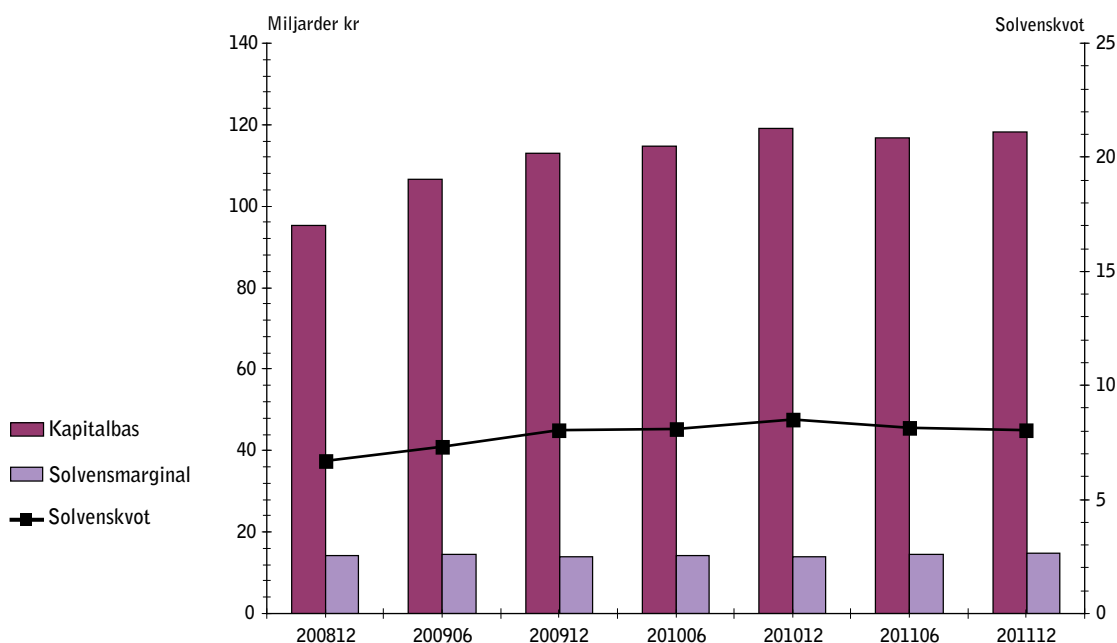
Skadeförsäkring

SOLVENS

För skadeförsäkringsföretagen låg solvenskvoten kvar på strax över 8 även under andra halvåret 2011. Per den 31 december 2011 hade ungefär 70 procent av alla¹ skadeförsäkringsföretag en solvenskvot över 5. Ett mindre antal företag låg på en solvenskvot under 2 och några företag hade en solvenskvot över 20. Inget skadeförsäkringsföretag hade en solvenskvot under 1.

Den sammanlagda kapitalbasen per den 31 december 2011 uppgick till 118 miljarder kronor och den erforderliga solvensmarginalen uppgick till 15 miljarder kronor. Kapitalbasen ökade med knappt 1 procent och den erforderliga solvensmarginalen ökade med 2 procent jämfört med halvårsskiftet 2011.

Kapital och solvens för skadeförsäkringsföretag

1 Alla skadeförsäkringsföretag som rapporterar solvens är inte med i urvalet i rapporten, endast de som rapporterar under varje period är inkluderade. I denna rapport motsvarar det 59 skadeförsäkringsföretag.

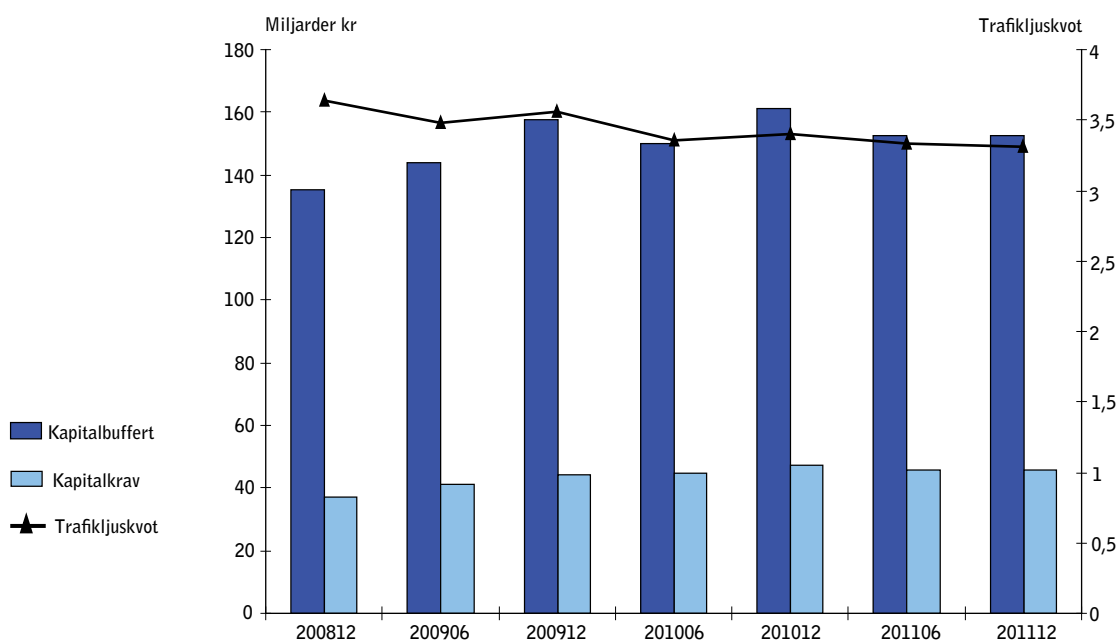
TRAFIKLJUSUTVECKLING

För skadeförsäkringsföretagen var trafikljuskvoten i stort sett oförändrad under andra halvan av 2011 och hamnade på 3,3. Kapitalbufferten minskade något samtidigt som kapitalkravet ökade marginellt.

För skadeförsäkringsföretagen utgjorde de finansiella riskerna 59 procent av det totala kapitalkravet, medan försäkringsriskerna stod för 41 procent. Aktiekursrisken utgjorde den största individuella andelen med 40 procent, följd av skadeförsäkringsrisken på 36 procent. Fördelningen mellan de finansiella och försäkringsrelaterade riskerna har legat stabil över tiden.

Skadeförsäkringsföretagen har sammantaget visat en stabil nivå med en trafikljuskvot på över 3 under de senaste sju kvartalen.

Trafikljusutveckling för skadeförsäkringsföretag

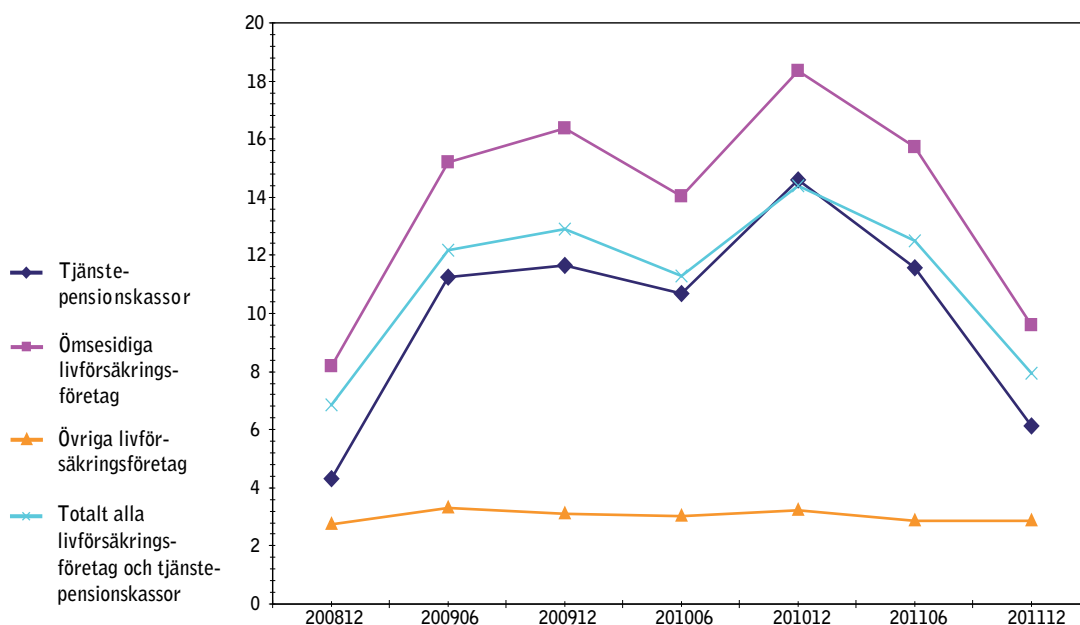
Livförsäkring

SOLVENS FÖR ALLA LIVFÖRSÄKRINGSFÖRETAG

De ömsesidiga livförsäkringsföretagen hade en genomsnittlig solvenskvot på strax under 10 per den 31 december 2011. Tjänstepensionskassornas genomsnittliga solvenskvot låg på 6, och för de övriga livförsäkringsföretagen låg den på strax under 3. Den genomsnittliga solvenskvoten för alla livförsäkringsföretag som rapporterade per den 31 december 2011 var 8.

Vid årsskiftet 2011 låg mer än hälften av de rapporterade tjänstepensionskassorna på en solvenskvot mellan 2 och 10 medan resterande kassor hade en solvenskvot på över 10. Ingen tjänstepensionskassa rapporterade en solvenskvot under 2. Mer än hälften av de ömsesidiga livförsäkringsföretagen hade en solvenskvot över 10 och den andra hälften låg på en solvenskvot mellan 2 och 10. Majoriteten av de övriga livförsäkringsföretagen låg på en solvenskvot mellan 1 och 5. Inget livförsäkringsföretag rapporterade en solvenskvot under 1.

Solvenskvot för livförsäkringsföretag

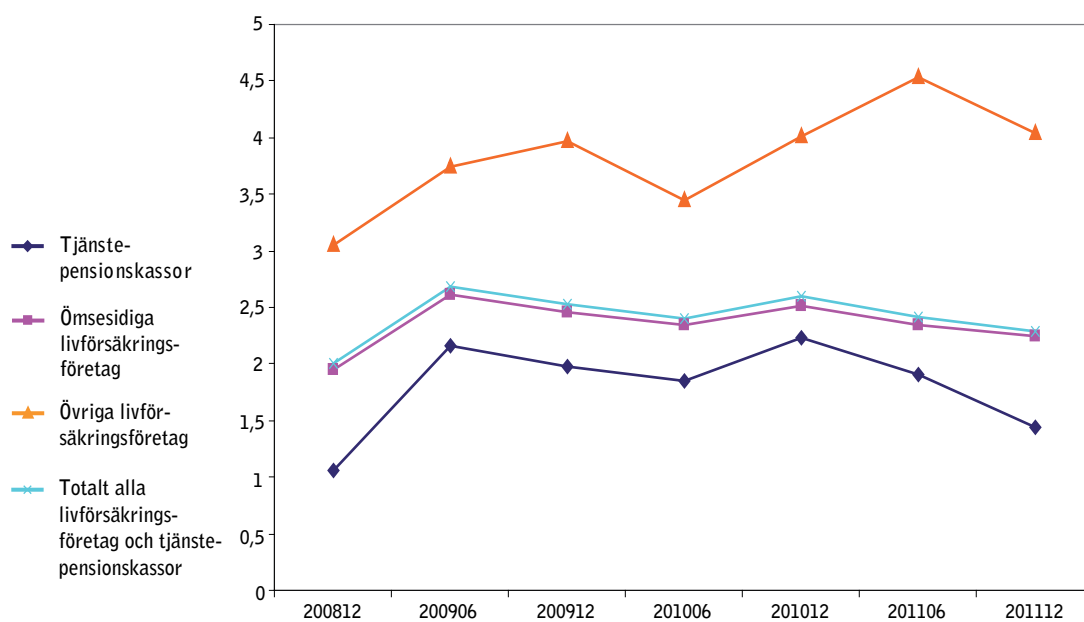

TRAFIKLJUSKVOT FÖR ALLA LIVFÖRSÄKRINGSFÖRETAG

Livförsäkringsföretagen rapporterade en nedgång i trafikljuskvoten med 5 procent under den senare delen av 2011 och landade på 2,3.

Kapitalbufferten minskade med 25 procent och det totala kapitalkravet med 21 procent.

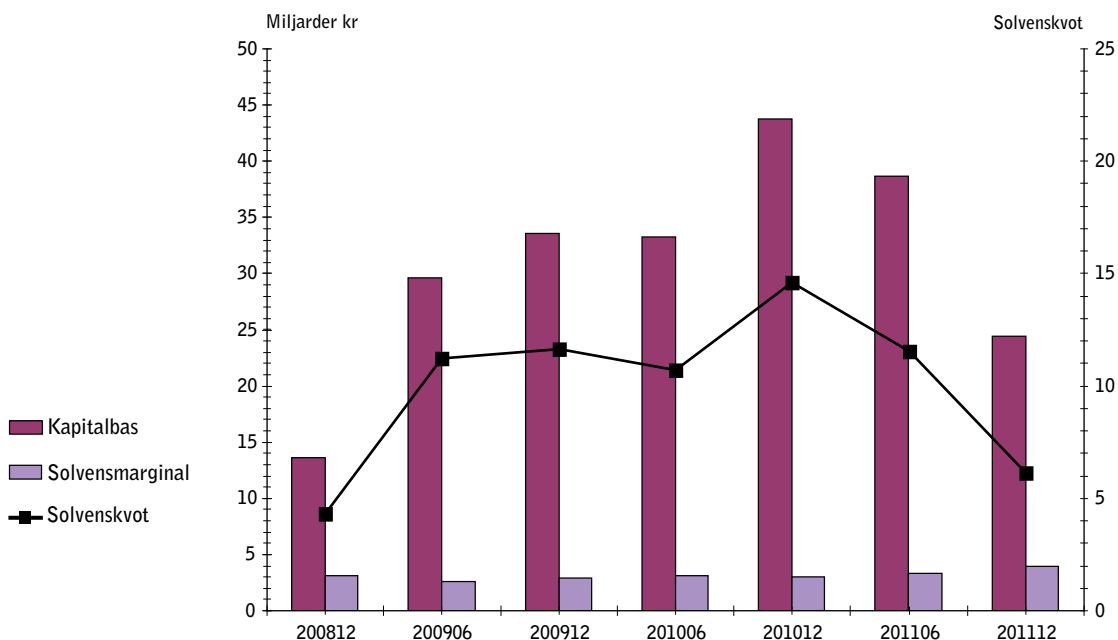
Trafikljuskvot för livförsäkringsföretag

TJÄNSTEPENSIONS KASSOR

Solvenskvoten minskade med 50 procent, från strax under 12 till 6 under andra halvåret 2011. Kapitalbasen per den 31 december 2011 uppgick till 24 miljarder kronor och den erforderliga solvensmarginalen uppgick till 4 miljarder kronor. Kapitalbasen minskade med 27 procent och den erforderliga solvensmarginalen ökade med 19 procent jämfört med halvårsskiftet 2011.

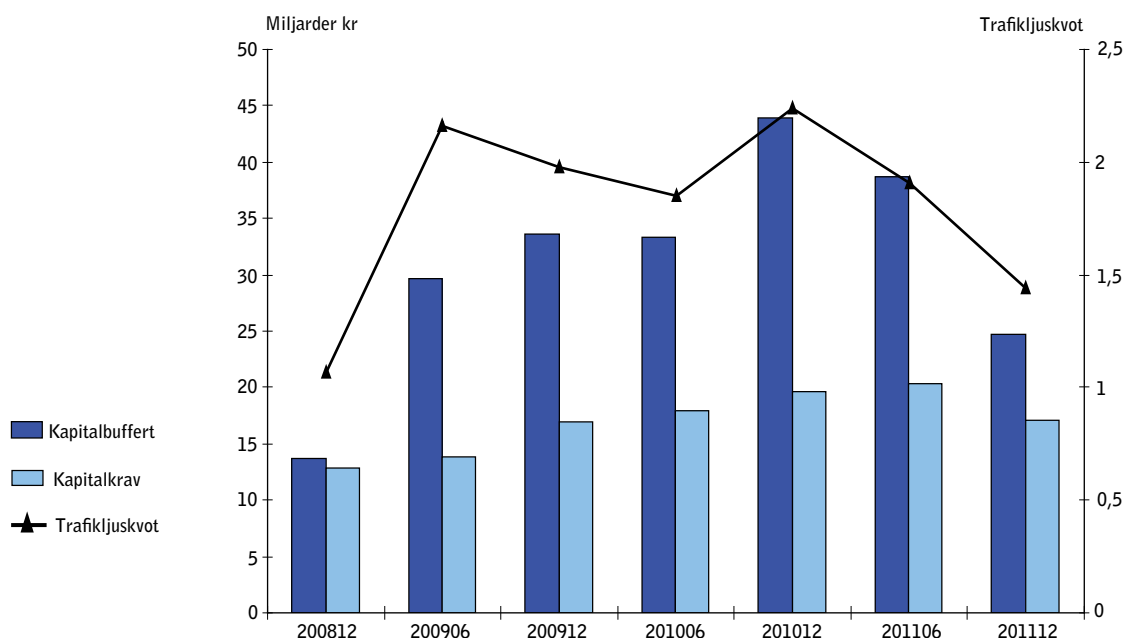
Kapital och solvens för tjänstepensionskassor

Trafikljuskvoten för tjänstepensionskassorna minskade med 24 procent, från 1,9 vid halvårsskiftet till 1,4 vid utgången av 2011.

Kapitalkravet har under samma period minskat med 16 procent, samtidigt som kapitalbufferten minskade med hela 36 procent. De finansiella riskerna utgjorde 86 procent av det totala kapitalkravet, där aktiekursrisken stod för nästan hälften (43 procent), följt av ränterisken (17 procent). Aktiekurs-, ränte- och valutarisken minskade under årets senare hälft, medan fastighets- och kreditriskerna ökade. Försäkringsriskerna utgjorde 14 procent av det totala kapitalkravet och dödlighet var den enskilt största av dessa.

Trafikljusutveckling för tjänstepensionskassor

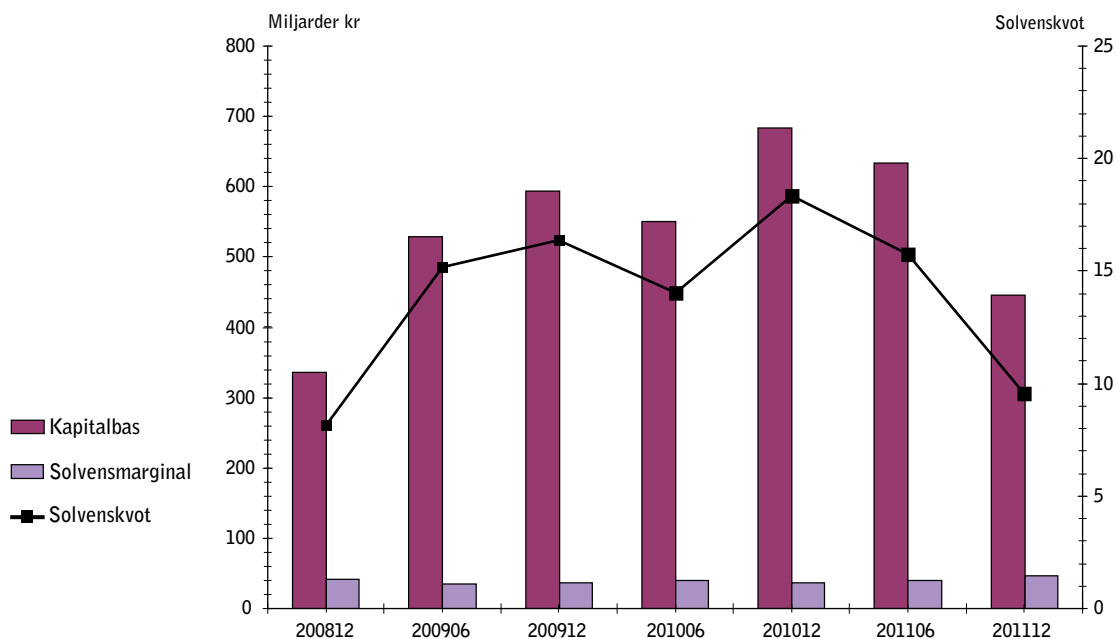

ÖMSESIDIGA LIVFÖRSÄKRINGSFÖRETAG

De ömsesidiga livförsäkringsföretagen, inklusive de företag som drivs enligt ömsesidiga principer, stod för cirka 90 procent av den totala kapitalbasen för samtliga livförsäkringsföretag och tjänstepensionskassor. Dessa företag hade liksom tjänstepensionskassorna i snitt en högre solvenskvot än övriga livförsäkringsföretag.

Solvenskvoten minskade med 39 procent, från strax under 16 till nästan 10 under andra halvåret 2011. Kapitalbasen per den 31 december 2011 uppgick till 446 miljarder kronor och den erforderliga solvensmarginalen uppgick till 47 miljarder kronor. Kapitalbasen minskade med 30 procent och den erforderliga solvensmarginalen ökade med 16 procent jämfört med halvårsskiftet 2011.

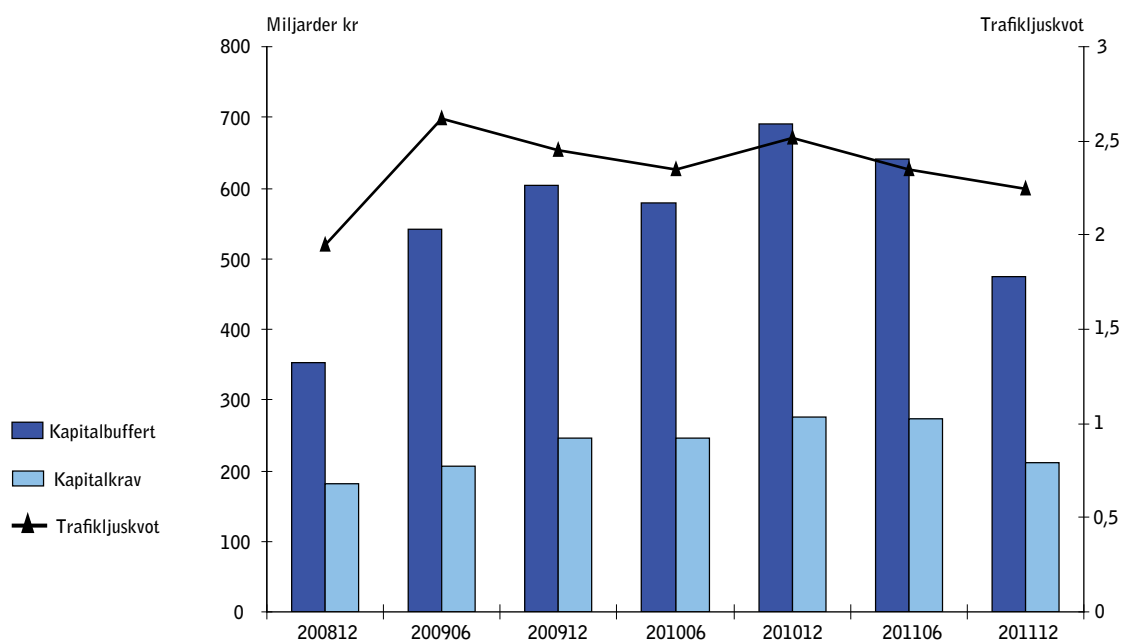
Kapital och solvens för ömsesidiga livförsäkringsföretag

För de ömsesidigt drivna livförsäkringsföretagen minskade trafikljuskvoten med 5 procent från halvårsskiftet, från 2,3 till 2,2. Kapitalkravet minskade med 22 procent, medan kapitalbufferten minskade med 26 procent vilket ledde till en försämring av trafikljuskvoten.

Av det totala kapitalkravet avsåg 86 procent finansiella risker, där aktiekursrisken utgjorde 46 procent följt av ränta, fastigheter och kreditrisk på 14, 12 respektive 11 procent. Aktiekursrisken och ränterisken minskade betydligt (minus 33 procent respektive 43 procent) från halvårsskiftet, medan kreditrisken ökade med 44 procent. Försäkringsriskerna stod för 14 procent av det totala kapitalkravet och dödlighet utgjorde den enskilt största risken inom denna grupp.

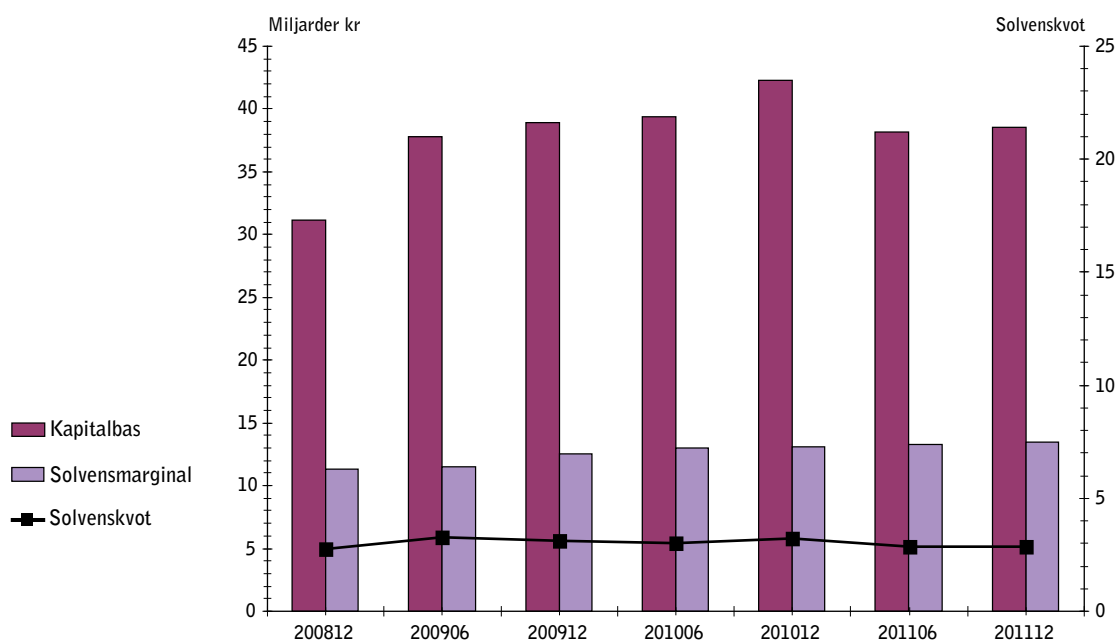
Trafikljusutveckling för ömsesidiga livförsäkringsföretag

ÖVRIGA LIVFÖRSÄKRINGSFÖRETAG

Solvenskvoten för övriga livförsäkringsföretag låg kvar på strax under 3 under det andra halvåret 2011. Kapitalbasen per den 31 december 2011 uppgick till 39 miljarder kronor och den erforderliga solvensmarginalen uppgick till 14 miljarder kronor. Kapitalbasen ökade med 1 procent och den erforderliga solvensmarginalen ökade med 2 procent jämfört med halvårsskiftet 2011.

Kapital och solvens för övriga livförsäkringsföretag

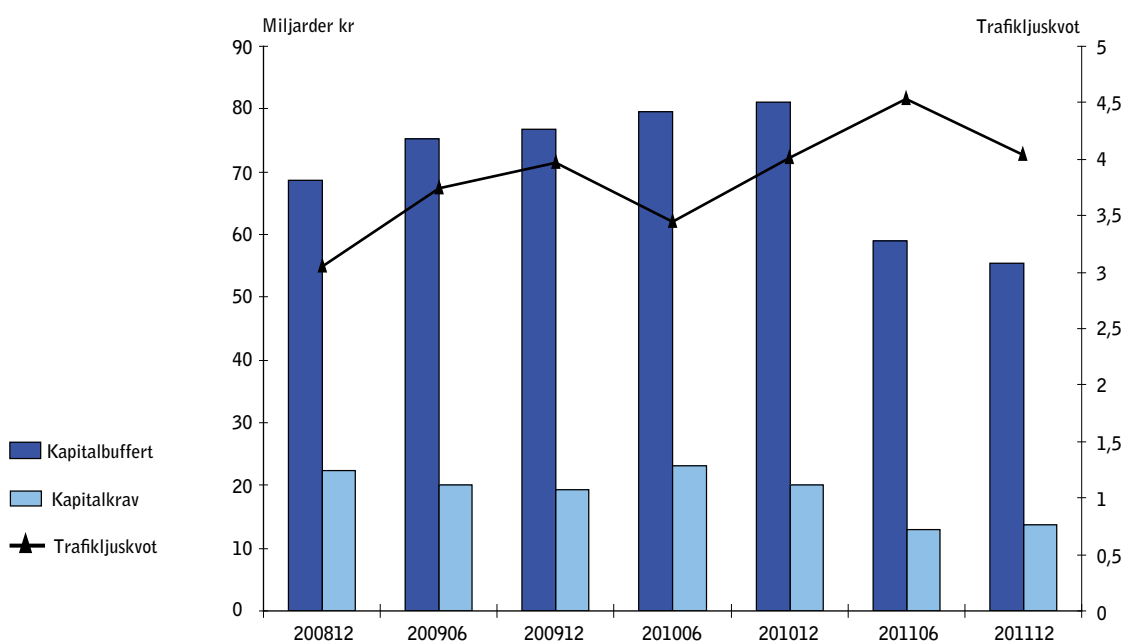

För de övriga livförsäkringsföretagen minskade trafikljuskvoten från 4,5 till 4,0 sedan rapporteringen för halvåret 2011. Kapitalbufferten minskade medan kapitalkravet ökade, vilket sammantaget ledde till en minskning av trafikljuskvoten.

De finansiella riskerna ökade med 6 procent och motsvarade 59 procent av det totala kapitalkravet. Den enskilt största risken utgjordes fortfarande av aktiekursrisken, vilken stod för 33 procent av det totala kapitalkravet. Den har emellertid minskat något till förmån för kredit-, valuta- och fastighetsriskerna. Försäkringsriskerna utgjorde 41 procent av kapitalkravet, och där stod dödlighet för den i särklass största risken.

Trafikljusutveckling för övriga livförsäkringsföretag

Definitioner

I rapporten gäller följande definitioner för de nyckeltal, värden och vissa begrepp som presenteras i olika diagram och tabeller.

Solvenskvot Solvenskvot beräknas på följande sätt: Kapitalbas/erforderlig solvensmarginal = solvenskvot. Försäkringsföretag ska ha en solvenskvot på minst 1,0. För en fullständig redogörelse för beräkning av kapitalbasen och den erforderliga solvensmarginalen, hänvisas till ”Anvisningar Solvens” på www.fi.se. Den solvenskvot som presenteras i rapporten är en medelkvot av de rapporterade företagens sammanlagda kapitalbas dividerat med deras sammanlagda erforderliga solvensmarginal.

Obeskattade reserver Obeskattade reserver består av säkerhetsreserv, periodiseringsfond, utjämningsfond och övriga obeskattade reserver.

Trafikljus För en fullständig redogörelse för beräkning av kapitalkraven i trafikljuset, hänvisas till ”Anvisningar Trafikljus” på www.fi.se. Nedan definition redogör kort för respektive risk.

Diskontering Nuvärdesberäkning av framtida kassaflöden med en viss antagen ränta.

Skadeförsäkringsföretag Analysen avser rikstäckande skadeförsäkringsföretag, rikstäckande captiveföretag och större lokala skadeförsäkringsföretag. Företagen kan vara ömsesidigt bedrivna eller vinstutdelande

Livförsäkringsföretag Analysen avser rikstäckande livförsäkringsföretag, rikstäckande fond- och depåförsäkringsföretag och tjänstepensionskassor. Dessa har i sin tur delats upp efter företagens verksamhet: ömsesidigt bedrivna livförsäkringsföretag, tjänstepensionskassor och övriga livförsäkringsföretag.

Spread Med spread avses skillnaden i ränta mellan den riskfria räntan och räntan på den räntebärande tillgången.

Trafikljuskvot Den trafikljuskvot som presenteras i rapporten är en medelkvot av de rapporterade företagens sammanlagda kapitalbuffert dividerat med deras sammanlagda kapitalkrav.

Konsolideringsfond Överskott som uppstår i ett icke-vinstutdelande företag uppsamlas i konsolideringsfonden, vilken utgör riskkapitalet i företaget.

Duration Med duration avses genomsnittlig återstående löptid.

FINANSIELLA RISKER

Ränterisk Ränterisk är risken att försäkringsföretagens finansiella ställning påverkas negativt av förändringar i marknadsräntorna. Kapitalkravet för ränterisken beräknas genom att mäta hur tillgångar och skulder påverkas av en ränteförändring. Om det är mest ofördelaktigt för försäkringsföretaget att samtliga räntor faller, ska effekten av ett fall beräknas – annars av en stigning. Känslighet för förändringar i nominella och reala svenska kronräntan, samt känsligheten för förändringar i euroräntan beräknas.

Aktiekursrisk Aktiekursrisk är risken att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker. Kapitalkrav för aktiekursrisken mäts genom att beräkna effekterna av en procentuell nedgång i marknadsvärdet på aktierna. Aktieexponeringen delas upp i svenska och utländska aktier.

Fastighetsprisrisk Fastighetsprisrisk är risken att marknadsvärdet på en fastighetsplacering sjunker med 35 procent.

Kreditrisk Kreditrisk är risken för att priset på räntebärande tillgångar med kredit- eller motpartsrisk förändras och mäts genom en beräkning av hur värdet på dessa förändras, om den genomsnittliga kreditspreaden ökar enligt ett visst scenario. Med kreditspread avses här skillnaden i ränta mellan den räntebärande tillgången och den riskfria räntan, oavsett om den skillnaden utgör en premie för kredit-, motparts-, likviditetsrisk eller något annat. Kapitalkravet för kreditrisk beräknas med två scenarier: en fördubbling av kreditspreaden och en ökning av kreditspreaden med 25 baspunkter. Där efter väljs den beräkning som ger störst kapitalkrav. Det innebär att spreadförändringen alltid uppgår till minst 25 baspunkter.

Valutarisk Valutarisk är risken för ökad (valuta)exponering i tillgångar och skulder till följd av förändringar i valutakurserna och mäts som en tänkt kursförändring på +/- 10 procent gentemot svenska kronor för respektive valuta. Endast risken för en ökad valutaexponering mäts, varför det sämsta utfallet ska väljas.

FÖRSÄKRINGSRISKER

Driftskostnadsrisk Driftskostnadsrisken är risken att försäkringsföretagets fasta kostnader ökar under det kommande året. Kapitalkravet för driftskostnadsrisk är 10 procent av de fasta kostnaderna.

Skadeförsäkringsrisker Försäkringsrisker omfattar både risken att försäkringsutfallet under det kommande året blir ovanligt ogynnsamt och att slutbetalning för redan inträffade skador blir dyrare än beräknat. Beräkningen görs separat för varje försäkringsgren.

Livförsäkringsrisker Försäkringsrisker för livförsäkringsrörelse bedrivna i såväl livförsäkringsföretag, tjänstepensionskassor samt för fastställda skadelivräntor. Livförsäkringsrisker består av dödlighetsrisk, sjuklighetsrisk samt annullationsrisk, det vill säga risken att avtalet i förtid sägs upp eller reduceras i framtida värde.

Finansinspektionen
Box 7821, 103 97 Stockholm
Besöksadress Brunnsgatan 3
Telefon 08-787 80 00
Fax 08-24 13 35
finansinspektionen@fi.se

www.fi.se